

Ր Ո Ւ Ձ Ն Ա Մ Է Ւ Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Ն Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Ռ Ձ Ի Ն Յ Ի Ւ — Ս Է Ն Է

1870 X

ՆՈՒՄԵՐՈ 4 44

1287 ՁԱՀԻՃՃԷ 10

Մէծմուտ էլէ Բուզնամէ . . .
Սէնէլէյի 150 772
Սէլէ ԿԱԼԵԷ 80 . . .

ԷՐՇԵՄՊԷ
ՄԱՐՏ 5

Իւջ ԿԱԼԵԷ 45
Տանէի 20 ԿԵՅԻԷ 40 ԳԱՐԱՅ

ՍԱՅՐԱՆԿԱ
ՄԱՐՏ 17

ԱՍԻՌԱՆԷ ՄԱՐՏ 5

Մ Ի Լ Ի Յ Է

Առ Աղբն .

Մարտի ամսոյ երեքին Բերայի Աստուածածնայ եկեղեցւոյ մէջ կարգա-
ցուած եւ հրատարակուած շրջաբե-
րականին մէջ, առաքելական նուիրակ
Արքեպիսկոպոս Բլիւիմը ըսած է մե-
ղի համար թէ «անկեղծաբար խոստո-
ւածքացան իրենց «ապօրինաւոր» ճամբ-
բու մէջ գտնուիլը» :

Այս բացատրութիւնը մեր մտայր
եւ մեր համոզմանը բոլորովին հակա-
ռակ ըլլալով կը ստիպուինք հրատա-
րակելու որ մենք ոչ երբէք տալորի-
նաւոր սեպեր ենք իրեն հասկըցածին
համեմատ . . . Արքեպիսկոպոս Բլիւիմը
սըն գի վստահ ենք խղճերնուս վրայ,
վստահ ենք հաւատքներնուս վրայ եւ
վստահք Աստուծոյ վրայ, որ մեր սրբ-
տերը կը սեմնայ, եւ կը ճանչնայ
սրտերնուս ուղղութիւնը : Ասկէց
հինգ ամիս առաջ ինչ աստիճանի որ
ճշմարիտ եւ Հռովմէական Ս. եկե-
ղեցւոյ վարդապետներ էինք, նոյնը
ենք այս վայրկեան ալ, եւ Աստուծոյ
չնորհրովը նոյնը պիտի մնանք մինչեւ
ցմահ : Եւ նոյն Հռովմէական Ս. եկե-
ղեցւոյ մէջ հաստատուն պիտի պա-
հենք մեզի հետ եղած ժողովուրդն
ալ . . . Թող մարդիկ խօսին ու խօսին :

Հռովմէական Արեւելեան Հայ
եկեղեցւոյ վարդապետք :

Առաքելական նուիրակ Գ. Ան-
տոն Յովսէփ Բլիւիմին շրջաբերական
թղթոյն պատասխան :

Արհիպպատիւ եւ Գերապայծառ
Տէր :

Մարտ 2/14 ի տարուած, եւ 3/15
ին 'ի Բերա Կ. Խլայ : Ս. Աստուա-
ծածնայ եկեղեցւոյ մէջ հրատարակ-
ուած ձեր շրջաբերականը կարգա-
ցինք :

Արդէն մեղի լայանի էր, ձեր բը-
նատուր հեղահողութիւնը, եւ ձեր
բարձր պաշտամանդ յարմար քրի-
տոնէական մարդասիրութիւնը, ո-
րով երկու անգամ միայն եկեղեցա-
կանքս ձեզի հետ խօսակից ըլլալու
պատիւ ունեցանք . . . Կենք որ իրենց
ստորագրութեամբ յաւուր կիւրա-
կէի 'ի 1/13 մարտի ձեր խնդրած ի-
րենց տուած պատասխանը կարգա-
լով, ան ատեն ինչչափ ալ ձեր տե-
րութիւնը խոստացաւ, ըսելով որ
«նայիմ, մտածեմ, եւ պատասխանը
քիչ ժամանակէն գաւտամ եւն» :

'ի վերայ այս ամենայնի Հասուն-
եանք իրենց թակարթը զձեզ ձգե-
լով, սաստիկ եւ ուժգին զձեզ բըռ-
նապատեցին, եւ պարտաւորեցին «ան-
գանդալ հրատարակել այն կանգակը»
ինչպէս որ կը գրէք նոյն շրջաբերա-
կանին մէջ :

Արհիպպատիւ տէր, ինչպէս որ
ամենուն յայտնի է, երկու երեք
անգամ եկեղեցականաց հետ բանա-
խօսութեան մէջ դանդաղած ժամա-
նակ, բովանդակ ձեր խօսակցութիւ-
նը եւ վէճը սա կետերուն վրայ միայն
կը կայանար :

Այսինքն ձեր տերութիւնը միշտ
կը շնորհէր : Թէ «պէտք է պատրի-
արքական իշխանութեանը հնազան-
դիլ . . . եւ ժողովրդէն բարձրովին բաժ-
նուիլ» :

Իսկ եկեղեցականք ան ատեն ո-
մենեքին 'ի մի բերան պատասխան
տուին, թէ «մեք ըստ ամենայնի հը-
նազանդ ենք պատրիարքական իշ-

խանութեան : Իսկ որովհետեւ նոյն
աթոռոյն վրայ նստող պատրիարքա-
կան անձը ոյսչափ սարիներէ 'ի վեր
ատելի եւ զգուելի եղած է ժողո-
վըրդեան, որոնք որ իրենց ստորա-
գրութեամբ Գ. Հասունին իրաւա-
սութեանէն զիրենք բոլորովին հրա-
ժարած հրատարակեցին, հասցա-
տուն մնալով միշտ 'ի հաւատոս, եւ 'ի
կապ միութեան կաթողիկէ Հռովմէ-
ական եկեղեցւոյ» :

Եւ այսպիսի ծանրակշիռ պարա-
գաներուն մէջ գտնուած ժամանակ
նին զմեզ զեկեղեցականքս ալ հրա-
ւիրեցին չթողուլ զիրենք անհովիւ
եւ անառաջնորդ : Վասնորոյ ըստ
խղճմտանաց իւրաքանչիւր եկեղեցա-
կան ազատօրէն յոյլ եւ այլ ընկերու-
թեանէն երեսուեւեւ հնգիւ չափ վար-
դապետք միաւորեցան չթողուլ բնաւ
զժողովուրդ տեառն, եւ Բրիտանի
արիւնովը գնուած ոչ խարսերը արա-
ծել 'ի վայրի դաշարուջ կաթողիկէ
եկեղեցւոյ, եւ հոգւոյ կորստեան
վտանգներէն զանոնք զգուշացուցա-
նել եւն :

Իսկ այն եկեղեցականաց այս կերպ
բռնած ճանապարհը ասանկ ծանր
«արտաքոյ կարգի» պարագայի մէջ
չատ «օրինաւոր» էր, եւ ո՛չ թէ «ա-
պօրինաւոր», զոր բնաւ երբեք ձեր
առջին «անկեղծաբար չխոստովանե-
ցանք», ինչպէս որ յիշատակուած է
նոյն շրջաբերականին մէջ, որպէս թէ
«ապօրինաւոր» ճամբու մէջ գտնուէք
ենք :

Մարտ 4—16 1870

Արհիպպատիւ տերութեանը .
մին 'ի վերոյիշեալ վարդապետաց :

Ասիական տեղի մուգիմ Մոսկովսկոյ
Բիւրոյ հաղորդելով իրեն, Բոմաստա գար-
տինալ Պարնապոյտ, կիւյա շու մեալ-
տե պիւր թէլէկրաֆ չէքմիշ օլտուղու,
բէք չօգ մահալէրտե սէօյլէնիլմէքտե
օլտուղունտան, պիւղլէր տախի զաղէ-
թամբզա տէրճ իթմիշ իսէքտե, նէ տէ-
րէճէյէտէք իթմիշտե շոյան օլտուղունտ
թարաֆըմըտան քէֆալէթ իտէմէյիլ :

« Օրթալըգ գարըշըգ տըր :

« Յրանըղ էլ չիւի, միւսիւ Պուրէ,
պիւղիմ տինտարարտան տէօրթ քիշի
հուղուրունն չաղըրըպ, Շարգ Գա-
թօլիքլէր իլէ պիւրէյմէլէրին, քէն-
տիւրէրինէ սէօյլէմիշ, վէ Յրանտանտան
կէլէն թէլէկրաֆը կէօթէրմիշ օնլա-
քա, պու թէլէկրաֆըն մէվէնումիւ ի-
սէ շու տուր :

« Միւսիւ Պուրէ, Շարգ Գաթօլիք-
լէրինէ, Եանի Յոյտարարու թիւնու
իմզալայան թաղըմա մուսվէնէթ իթ-
մէյէ հաղըրըգ, օնլարըն իշլէրի պի-
ղէ րաճի տիր » :

« Պուրէյը պիւղիմքիլէրէ օգուտու-
ղունտա, Գասպար պէյ իլէրի կէլիպ
շու ճէվապը վէրմիշ տիր « Եթալըր-
մըղտան կէօրտիւքլէրիմիլտէն պիւր
նօթթա շաշըրմայըղ, պիւղ իսէ հէմ
եփըէյիմիլ հէմ գիհնիմիլդէ Գաթօ-
լիքիլ, վէ Բոմաստան պաշգասընտ տին-
ճէ էշլէրիմիլ թորտայըղ » :

— Լէվանթ Հէրալտ զաղէթաընտա շու
պէնտ աէրճ օլունմուշ տուր :

« Էրմէնի Գաթօլիքլէրինիլ մէսէլէսի
Էրմէն ումումուն տըղաթընը ճէլպ իթ-
մէքտէ տիր : Պու կիւնլէրտէ, մասահաթ
տահա զիյատէ Հասուն էֆէնտի ալէյ-
հինտէ պուլունանլարա միւսայիտ պիւր
սուրէթ քէսպ իթմէքտէ տիր : Եէնիտէն
քէնտիլէրի իլէ պիւրէյէնլէր իլէ տտէսլէրի
չօղալմագտա օլուպ, Յրանտա էլիպինին
քէնտիլէրին հաղըր իսթիտալէրինի
թէլէյիտ իթմէք, վէ Շարգ քիլիսէսլինին
հուղուղունտ մուհաֆազա էթմէք իշլին
տէվլէթի թարաֆընտան թէլէկրաֆ իլէ
էմր ալըյ օլտուղու գալիէն սէօյլէնմէք-
տէ տիր : Գօնթ Պարպօլմի ճէնտալէրի
տախի պու թարգ էմրլէր ալըր տըր տէ-
նիր : Մ. Պուրէ Մօսկովսկոյ Բիւրոյ իլէ
Եպիսկոպոսարանտա կէօրիւշմիւշ տիր,
վէ կէլէն ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ զաթը
սէտարէթքէնահի իլէ տախի ուղուն պիւր
միւսահէպէթի օլուպ, Շարգ Էրմէնիլէրի-
նին միւթէպէրանընտ տախի գասպու իթ-

միշ տիր : Վէ պուրա պայրամտան
սօղրա պիւր մախուսուրէթտէ իշլէրի
իլէ մէշլուլ օլտաանը էմր ու իֆատէ
պուլթուրմուշ տուրտէնիր : Իթիմտա
շայան պաղը հալիսէ կէօրէ, պիւր
ազտան Հասուն էֆէնի ալէյինտէ պու-
լունանլարա պա ֆէլիսը Ալի Էէնի պիւր
բաթրիլ ինթիլտապ իմէք իշլին րուս-
սաթ վէրիլմէք լաղըրըսը պիլէ վարըրըշ :

— Բոմաստան Բարլին Յրանտա զաղէթա-
ընտ հաղըրան մէքիւպ տիր :

« Քիւշիւք քիւստնէական իւղէրինի
պաշլանտան միւզաքէլ մէճլիսի ումումի-
տէ աղըր աղըր վէ Էմ իլէ իլէրիլմէք-
տէ տիր, վէ էն գուլէթիլի սէսի օլան-
քաթ մէճլիսի իւշտ պիւրի աւճադ իշլ-
տէպիլիյօր :

Տիւն Յրանտա բիսկոպոսարանտան
մօսկովսկոյ Տալիթ, կէլէն հաթթա Օու-
լէ տնփիսգոպոսունտն Պէլլարմիլին քէ-
րիտտնէականընտ գարը պաշլապըր բար-
լադ միւզաքէլէյէ թիւստիւրանտ տէվամ
իթտի : Բէք ալա իսպաթ էթտի քի, պու
քիւստնէական էքսթ օլտուղունտա պաշ-
գա, չօճուղար իշլինգապուլ օլունամագ-
թա :

Մօսկովսկոյ Վէրօ, պու տէֆա լաղըր-
տըսը քէսիլմէյէրէք, մէսէլէյի պաշգա
պիւր թարաֆա նաղլ իթտի : Սօրաու քի
քիւստնէականընտ պիւրիլ ինտաա իթմէլ-
տէն էվլէլ, իսթիտա պու պիւրիլի քիլի-
սէ պապուրանըլարընտա ինտաա իթմէլի
տէլէլ քէլէլ : Եթալըրմիլ իլէ իլէթթիլէրինտէ
պու հօրթուլար օլմայօր : ուրուճ կիւնլէրի
հէրտէ պիւր տէյիլ : չօգ Էէրտէ հաթթաա
իլէ ճումաա էրթէսի ուրուճ թու-
թույօրլար, պաշգա Էէրլէրտէ իսէ, Էա-
լընըղ ճումաալարը, Էւն. Էւն :

... Եալընըղ Բաքանըն Եանըլմագ-
լըղը մէսէլէսի տէյիլ տիր ալմամ վէսլէ-
սէ վէրէն : Սայիլ մէսէլէլէր տահա վար
քի, վաղաա պունա միւթէալիլի իսէլէր-
տէ, իսպըն տըղաթընը քէք զիյատէ
ճէլպ իթմէքտէ տիրլէր : Եանի, քիլիսէ
իլէ տէվլէթլէրին միւստիլթլէրի հաղ-
ընտա կէլէն ալըն սօնունտա բիսկոպոս-
արա թէվլի օլունան թէլիլթլէրի տէ-
մէք իսթէրիլ :

Նէմաթա տէնիլէն պու թէլիլթլէր
իսթիլտա պիւր գաշ Եանիլիլ վէ Ալաման
զաղէթալարընտա վէ սօղրա Յրանտըղ զա-
ղէթալարընտա նէշր օլունտու : Եէտիլիլ-
տէ օլան թէլիլթլէրի պիւրիլթլէրին տօղ-
րու օլմաաա պիլէ, մանասը վէ հիւքիւ-
շիմտի հէր քէսլին մալիլմիւ տիր :

Կէրէք պու կանոնլարտան էվլէլ օ-

լան մուգատտէմէտէ վէ կէրէք մէքթիւր կա-
նանլարտա աշիքեար պիւր մէյլ կէօրիւնիւր
միջին դարըն հուղուղ գալիտէլէրինի թա-
ղէլէյիլ, անլէրի տինճէ թաստիլ իթ-
մէյէ :

Էյէր Էանըլմագ իսէք : զանն իտէրիլ
քի պու չէմաթա իղթիլապընճա, քիլիսէ
վէ հիւքիւմէթը տինսէվիլէնիլ պիւրիլի
հուղուղու Ելանլիլտէն տաա օլունամագ-
չէօյլէ քի հէր քիւմ քի կաղը իլէ, զա-
ղէթալարտա, քիլիսէ իլէ հիւքիւմէթը
տինսէվիլէնիլ ալըր օլմասընտ շալըշըր
վէ Էալօա, վիւքէլալըգ սըֆաթը իլէ,
պու ուսուլին ինտասընտ գալըրըր իսէ,
տինէ գարըն հարէքլէթ իթմիւշ օլմաա :

Քէզալիք, պու Էէնի չէմաթա մու-
ճիպինճէ, Գաթօլիք տէվլէթլէրինի Գա-
թօլիք մէզէնպի իլիպիլտաա տալթիլան-
լէրի ճիւմանի ճէզալէր իլէ գաղէպլէմէյէ
հաղըր վէ պօրճու օլմաա :

Պու հաղը վէ պու պօրճ իղթիլապի հալէ
կէօրէ « մուվաղաթէն մէն » օլունապիլիք-
լաթին ալընտա, տէվլէթլէրին տալիլա
պու հաղըր վէ պու մէմուրլիլթլի օլա-
ճադ, վէ տահա միւստիլ վաղըրլար կէլ-
տիլքտէ, հէմ օ հաղըր, հէմ օ մէմուրլիլ-
թի իճրա իթմէյէ մէճպուր օլմաալար
տըր :

Տօղրուսու, էյէր պու չէմաթալը Էա-
զանլարըն պիլէ մէմուլ իթտիլի կիպի,
պիւղլէրէ, պու աալըն էվաալարընտ, պու
տէրէճէ աճայիլ կէօրիւնէն վէ պու տէ-
րէճէ նէֆթէթ կէթիլէն շու ուսուլէր գե-
ղուն վաղըր մէն Յունալար իճրա օ-
լունամաաալ իսէ, նէ լաղըրմըր ալիլ-
րի միջին դարըն իսպաղէլէրինտէն չը-
գարըպ մէյտանտա դօյմադ Էէն լալըմը
տըր ալթըղ իլէ Էալալալալաալ պիւր գը-
լընը կէօղիլիլգիւն էօնիւնտէ բարաթ-
մագ, Նէյէ Էալար պիւղտէն ուղադ վէ
զարանլըղ կէլէճէ վաղըրլարտա պիլէ
կէօթէրմէք օլ ինտան Էալմագ իլին գու-
րուլան օտուն Էրղընլարըն քի Էպէսի
սէօնմիւշ պիլթմիւշ զանն օլունուրուտու՝

— Բոմաստան Լիպլէրմէ զաղէթաընտ
շու վէճն իլէ հաղըր տըր :

« Բասքալիա Էաղընլարընտա Էանըլ-
մաղըղ մէսէլէսիլին իլան օլունամաղը
սէօյլէնմէքտէ տիր : Պիլմէմ պու թարիլ
սահիհ մի տիր լաթին շիւպիլէսիլ հաղըն
վաղըրտա պէօյիւք պիւր իղտամ օլունամագ-
տըր պու մէսէլէյի Բաքանըն վէ անանապիլթ-
վէրէնլէրին ալիլուսու իւղրէ պիլթիլմէյէ :

Պու Էանըլմաղըղ միւտտէսի հաղըրն-
տա էնթրիկալար քէք չիտտէթլէ տէվամ
իթմէքտէ վէ թարաֆիլիլէրի գալիլմէ՝

կրնա պէ կրնա իւրիւնքստէ տիր : Բարա
նէ դարտար չարուգ Եանըմադ տէյու իւն
ժողովուրսա , օլ դատար չարուգ Բարա
լըգ տիւնէնք տիր : պու սոն սաւաթը օ
լպճագ տիր :

Պու Եանըմադ լըգ մէսէյէսինն հի
քեայէսի դայէթ էյէննէլի տիր : Բարա
քէնտիսինն մէճլիսի ումուլմտէն Եիւքսէք
դոյտու վէ չիմտի մէճլիսէ միւրաճաւթ է
տէյօր քի , քէնտիսինն Եանըմադ տէյիւ
իւն էթսին : Նէ՞ դարիւլ չէյ : Ասըլ պա
զըլըրսա , բարանքն Եանըմադ օլտուղու
նու իւնն իթմէք մէճլիսին իշի տէյիւ ,
Բարա մէճլիսէ տէմէլի քի , պէն Եանը
մադ : Եանըմադ օլտուղուստէն տին դա
իտէսի մագամնտա թուլթուլմաւընը մէճ
լիստէն իսթէմէք , մէճլիսին հիւքմիւնիւ
թանըմադ տըր , Եանի Եանըմադ լըգ դա
իտէսինն չիւրիւտիւր պիր ուսուլի գա
պուլ իթմէք տիր : Նէ՞ հալ , նէ՞ գարը
լըգլըգ :

Պուրանքն ըէսմի դաղէթաւը սոն նու
մէրօլարընքն պիրինտէ իքի թաճիւպէ շայ
Եան կոնդակ նէյր օլունուստէ տուր քի
պուլարտա Բարա հաղրէթլէրի պիր Շարգ
Սրքեպիոկպուսու իւլ իքի Շարգ Եպիսկո
պոսու նապ իտէր : պուլարը Սիւրեանի
բաթրիյի կէչէն այն օթուղունտա ձեռ
նադրել էթմիւլ տիր : Տաճա պու կրնէ
գատար էմալի օլմատըր հալտէ , պէօլէ
քիսգոպա նապ ու թայիսինն տայիր
ըէսմի դաղէթաւ կոնդակլար նէյրինէ
միւսարաւթ օլունմաւընտան մագստա ,
մումայիլէյ բաթրիյին ըէյիսի պուլուն
տուղու քիլիսէինն հուգուղունտան տիւլ
տիւլիւնիւ իւնն իթմէքտէն իպարէթ տիր
պու հուգուղու իտէ Բարա հաղրէթլէրի
մուգատտէմ սիղէ հիքեայէ իթմիւլ օլտու
ղում վէճհ իւլ ձէպրէն ալմըլ տըր : Լա
քին խալգ պունա ալտանմայաճագ տըր ,
վէ հէր քէս պիլիւր քի Սիւրեանի բաթրի
յինն պէօլէ գոն իւլ հուգուղունտան իս
թիֆա իթմէսի օլմամըլ հիւքմիւնտէ տիր
վէ քիլիսէսի տալիս էվլէլքի կիպի մէվ
ձուտ տուր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՐ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Ինկիլ թէրա չ հիւքիւմէթի ,
Հապէլ իսթանտա ինկիլիզ մահպուսի
նին իսթիլաւըր զըմընտա Գուտսու
շէրիֆ բաթրիյի ըիւթպէթլու Եսայի
սըրբազանքն օլ ճիւլաւա պիր բիսգո
պոս իրաւ իյուլէյի իշին , խարիճիյէ
նաղըրը էլի իւլ պիր նամէ թահրի :

ըի իւլ իպրազը թէչէքքիւր իթմիւլ ,
վէ ինկիլ թէրա գրալիչաւընքն , վէ
միւթէվէֆիա բրէնս Գոնսօրթուն վէ
բրէնս տը կալլըն թաւիլիւրիսինն
մէի մէգքիւր իւլ իրսալ իյլէմիւլ տիր :

— Տալմաչիտա օլան ապիլի
հալ պէր քէմալ օլուպ , Ասթրիա հիւ
քիւմէթի տալիս շէհրին մուհաֆաւաւը
նա թայիսին օլունպն ապաքիլին մըգ
տարընտան իքի պին թէնդիլ իտէ
պիլմիւլ տիր : Պու իքի պին ապքէր
Պարինճանս նամ նաղիլէ վաբօրու
իւլ թրիէթլէյէ կէօնտէրիլմիւլըր վէ
շէհրի մէգպուրա Եթիւտիքլէրինտէ
մուգարրէր պիր միւտտէթ թայիսին
օլունմագքըրն սիւա իթմէլէրի պահ
ըիւլ նաղըրը թարաֆըրտան պա թէ
լէկրաֆ պիլտիլիլմիւլ տիր :

Վաբօրու մէգքիւր , Տալմաչիտան
պազըր տիւլարը սէֆալէթ օլան նահի
հէլէր էհալիսի իշին խալլիճէ միւհիմ
մաթ վէ մէլպուսաթը համիլ օլմուլ
տուր :

— Պու սալը կիւնիւ , Պանդ Օթ
թօման վէ իթիպարը Ումուլի Օսմա
նի տայիրէլէրինտէ 31 , 939 հիսսէ Եա
ղըլմըլար տըր :

— Իսկէնտէրունտան Պասրայա գա
տար պիր տէմիր Եօլինչաւը թաւալ
վուր օլունուպ , մէգքիւր Եօլուն ին
չաւը ինկիլիզ սէրմայէտարան թարա
ֆըրտան Պապը Սիլտէն մաթլուպ օ
լունմուլ տուր :

— Յէյզի Պահրի նամ վաբօր իւլ
խըսմէթի ապքէրիլէրինն միւտտէ
թի միւնգաղի օլան 1350 Նէֆէր ա
սաքըրի Շահանէ Ասիթանէյէ կէլմիւլ
տիր :

— Բում բաթրիյի ըիւթպէթլու է
ֆէնտի հաղրէթլէրինն , տիւլիւպ
պիր պաճաղը գըրըլարը մա էթթէ
Եսիւլիլ իշիլմիւլ տիր :

— Մուհհաւաթա տայիր օլան
պիր մէսէլէնն հաղը ու թէսպիյէսի
զըմընտա աղտը մէշլէրէթ իյլէմէք
իւղրէ , կէչէն բաղար կիւնիւ , Պէյօղ
լունտա պիր սէֆարէթլանտէ տէթրթ
պալ մէճմուրին թօրլանմըլար վէ Եի
նէ օլ իշ իշին Եաղընտա ալտէր պիր
տէֆա տա թօրլանմագ տըր :

— Փարիլին Տէպա դաղէթաւըն
տա պէլան օլունուղը իւղրէ Բօմա
տա մէճլիսի պիւմուլտէ պուլունան

Ֆըրանսըր բիսգոպուրընտան պիրի
Բօմա Բօսթալէնէսինն էմիլիթի օլ
մատըրընտան , մէթուպէրինն զա
րուրի ֆիօրէնչաւտան կէօնտէրիլ իմիւլ
Պու հալաւտիսի սայիլ գաղէթալէր
տալի Եաղարագ թան դաղէթաւը տէր
քի հէր նէ գատար բիսգոպուսու միւ
մայիլէյին իսմի վէրիլմէմիւլ իտէտէ
պունուն Օրլէան բիսգոպուսու Մօնսին
Եօր Տիւրանլու օլտուղու գօլպնագաղ
նաշըլապիլիւր , վէ Բաթրի դաղէթա
սը տալիս շու սիւալի իտէր քի էյէր
Բօմա քիլիսէսի քէնտիսինն էն միւ
հասիր սուրէթտէ մաւալէնէթ իտէն վէ
էն զիյաւտէ ֆէսահաթլէ տալաւընը
պիւրէն բիսգոպուրտան էմիլիթիսիլ
լիւք հասըլ իթմէյէ մէճպուր օլույօր
սա արթըգ պու քիլիսէնն հալը նէ
օլուր :

— Տէվլէթլու իսմէթլու վալիտէ
Սուլթան էֆէնտիմիլ հաղրէթլէրի ,
Նաֆիա նաղըրը բաշա հաղրէթլէրի
նին էլ իւլ Բումէլի աէմիր Եօլարը
էսհամընտան 10 պին իրալըգ էսհամ
իմգալանմագ տըր :

— Տէվլէթլու ֆէխամէթլու Ալի բա
շա հաղրէթլէրինն տալիս պին էսհամ
իմգալանմագ զալիլէն սէյլէնիյօր :

Տէրգատէթտէ Ղալաթաւա Պան
դա սօգաղընտա նումէրօ իքի իւլ ,
Բէրշէմպէ բաղարընտա Նօ օնտէօր
տէ , Ե . վէ Ա . սըլար պէյ իւնվանը
իւլ , միւնէտտէտէն քիւչաւ օլունան
Շիրքէթի թիճարէթ գօնթրաթօսու
նուն խիւլասայը մաալի , Ֆրանսա տէվ
լէթի դաղէթալի ըէսմիսինտէ , պէր
վէճհի աթի տէրճ օլունմուլ տուր :
Եանի :

Շէրիքլէրին իմգալի մախսուսէլէրի
իւլ միւմիլ , վէ սէնէի Միլատի 1869
քէնտէնի էվլէլ 28 թարիսի իւլ ,
գայտը ըէսմիսի Բարիս ճանիպինտէ
պիլիճրա թանղիմ օլունան սէնէտ
մուճիպիննէ :

Բարիստէ , Պուլլար Հօսման նու
մէրօ 155 տէ մուգիմ , Եսուսի տը
լար պէյ իւլ , Եինէ Բարիստէ Սիլմիւ
էյլօ նուլմէրօ 128 տէ սաքին օլան Ամ
պրուաղ տը Նար պէյ միյանէլէրինտէ
պէր վէճհի աթի մուգալէլէ օլունմուլ

տուր : Շէօյլէ քի :

Միւսմայիլէյհիւմ ասհապը իմզանըն
տւմուսի իսմինի շամիլ օլարագ պիր
շիրքէթի թիճարէթ թանդիմի իլէ ,
շիրքէթի մէզպուրէնին մէջնիի ա-
լէյհադը, տէվլէթը Ալիյէյէ լէվազիմաթը
միւթէնէվլիյէ թէտարիքի զըմիւրնտա
դօնթրաթօլար իսթիհասալի իլէ , մէզ-
քիւր դօնթրաթօլարըն իճրասը խու-
սուսու վէ էմսալի մուամէլաթը թա-
ճիրիյէտէն իպարէթ պուլունաճազը .
վէ շիրքէթի մէզպուրէյէ , միւ-
թէմասի օն իքի սէնէ միւստէթ թախ-
սիս օլունուպ , իշ պու 1870 քեանու-
նի սանի զուրքէսինտէն պէտէն 1882
սէնէսի քեանուսի սանի զուրքէսինտէ
շիրքէթին միւստէթի ինգըզա վէ իք-
մալ օլաճազը մուդարրէր տիր :

Յադաթ շէրիլլէրտէն պիրիսի ,
եախօտ տիկէրի իլք ալթը սէնէլէր
տէվրի զարֆընտա , ֆէսիսի շիրքէթ
իթմէք մէրամ իյլէտիյի հալտէ , ալ-
թընճը սէնէ միւստէթ ինգըզա իթմէք .
սիդին , ագալլի ալթը մահ էվլէլճէ
րէսմէն իթմար իյլէտիյի հալտէ , միւս-
տէթի մէշըուլէնին թէքմիլինտէն
էվլէլ , շիրքէթը մէզպուրէ ֆէսիս օ-
լաճազ տըր :

Մէզքիւր շիրքէթին մէրքէգի սս-
լըրը , Բարիստէ Պուլվար Հօսման նու-
մէրօ 155 տէ պուլունուպ , Տէրսաա-
տէթտէ վէ Լօնտրա ճանիպինտէ տա-
խի պիայնիսի տիկէր շիւպէլէր քիւ-
շառ օլաճազ տըր :

Շիրքէթը մէզպուրէնին շէօհրէթի
վէ իմպար . Ե . վէ Ա . տը Նարպէյ վէ
դօմբանիյա օլաճազ , վէ պէհէր շէրիք
մէզքիւր իմզայը իսթիմալէ մէշուսն
պուլունուպ , անճազ շիրքէթէյալիտ
օլան խուսուսաթ վէ մուամէլաթ հադ-
դընտա , օլ վէճն իլէ վազի իմզա ի-
տէպիլէճէքլէր տիր :

Շիրքէթին սէրմայէսի , պիր միլի-
օն ֆրանգտան իպարէթ պուլունաճա-
զը մուդարրէր տիր :

Մէզքիւր մուդալլէլէ սէնէտինին
սուրէթի մուսնիֆէսի 1869 միլատիյէսի
քեանուսի էվլէլ օթուղունճու կիւնիւ
Քարիս շէհրինտէ վազը սէքիլինճի
տայիրէնին մուհաքէմէյի սուլլիյէ դա-
լէմինէ պիթթադտիմ , տիկէր պիր սու-
րէթի տախի , եէվմը մէզպուրտէ Սէ-
նանըն թիճարէթ մէճլիսի տաալի :

դալէմինէ իթա դըլընմըշ տըր :

Այնընա մուվաֆֆըդ պուլունու-
ղունու թաստիգ իտէրիմ ,

(Իմզա) Մապիլտ նումէրօ ալթը
Րիւ Սանթիլէ :

Մուախարէն վուգու պուլան ագտը
մուդալլէլէ մուճիպինճէ Ե . վէ Ա . տը
Նարպէյ վէ դօմբանիյա իւնվանը Ե . վէ
Ա . տը Նարպէյ շէօհրէթինէ պիթթա-
լիլ , ադտէմճէ եալընըզ պիր միլիօն
ֆրանգա մուդարրէր պուլունան սէր-
մայէյի շիրքէթ տախի , պիր միլիօն
պէշ եիւզ պին ֆրանգայա իպլազ վէ
դամմ օլունմուշ տուր :

(Իմզա) Ե . վէ Ա . տը Նարպէյ

Փարիս 15 մարտ	46 60
Գարանսը	46 50
Լօնտրա դօնսօլիտէ	46 1/4
Գարանսը	45 15/16
Օսմանլը իսթիգրազը	346
Գարանսը	346
Նր . ֆօնտօլ 0 9 տէ 3	74 55
Գարանսը	74 42 1/2
Իթալիան գուր . քէ .	53 80
Գարանսը »	53 70
Ինկիլիզ դօնսօլիտէ	—
Գարանսը	—
Վիէննա Պաւլաիօտու	121 70

ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Մար . 4 շար . ագշամ գուր . քէ .	50 16
» 5 Բէր . սապահ	50 20
» » » էօյլէն	50 21

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

(Ի Բաղկեղոն (Բատրէօյ))

Միսթարեան միաբանութիւնն որ ի
Վենետիկ իր աղգաթիրական եւ ուսում-
նական ջանիքը նոր ապացոյց մըն ալ տա-
լու գիտմամբ , որոշեց զիշերօթիկ վար-
ժարան մը բանալ ի Բաղկեղոն , Օսմանեան
պետութեան ուսմանց եւ գիտութեանց
խորհրդարանին հրամանագրովը որ ի 14
յունվարի 1870 :

Այս վարժարանը առաջիկայ մարտի
մէջ պիտի սկսի . աղգային ընտանիք որոնք
որ կը յօժարին իրենց որդիքը յանձնել

նոյն միաբանութեան խնամոցը , կը հրա-
ւիրուին դալ ներկայանալ նոյն վարժարա-
նին վերատեսչին Շիշմանեան Հայր Վար-
դան վարդապետին ներկայ ամսոյս կիրա-
կի եւ չորեքշաբթի օրերը ի Բերա Սազըզ
ազաճը , թիւ 44 :

ԳԱԶԱՄԻԱ

1870

Սէնէտինէ մախսուս

Թալեանճատան Թիւրքէյէ Թէրէիմէ
օլունու

ԱՍԻԹԱՆԷ

Թալեանէ Թ . 3 . Բէր + ճէա

Սաթըլըր Ասիթանէտէ հէր քի-
թապճը տիւքքեանլարընտա :

ՀԵՂԻՆԷ

Կամ

ԳԱՏՆԻՔՄԸ

Ի Կաստանդնուպօլիս .

Տէր Եի ՀՐԱՏԱՐԱՍԿԻԶ

ԳՄ . 8 . Չօլազեան

ՀԱՏՈՐԱՌԱԶԻՆ

Կ . Պօլիս .

ՀԱՐՍԱՆԻԲ ՄԸ

Մէզքիւր սէրնամէ իլէ օլան քիթթապ
Փարիստէ Մուրատ վէ Բաֆայէլեան մէքթէ-
պի շակիրտանընտան Յովսէփ Էֆէնտի Բօ-
լատ , թարաֆընտան դալէմէ ալընմըշ էր-
մէնիճէ պիր միւֆիտ րօման տըր :

Ֆիյաթը 3 1/2 զուրուշ :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏՅԱՆ :

ՍԹԱՆՊՈԼՏԱ 2ԻԶԷԲ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-

ՄԷՐՈ 45

ՃէՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ